

Gudstjänsttrygghet

- ett brev från ordföranden i Kyrklig samling kring Bibeln och bekännelsen

Hyssna den 30 november 2017

Kära vänner!

Vi har fått en ny handbok! Den fråga många nu ställer sig är: Kan vi längre känna trygghet i Svenska kyrkans gudstjänster? Vi har blivit helt beroende av vad en kyrkoherde och ett kyrkoråd bestämmer om hur gudstjänsterna ska firas i varje församling. Den nya handboken innehåller alternativ som är en nytolkning av kyrkans tro, bekännelse och lära. Det finns anledning att känna oro över vad detta kommer att innebära för gudstjänstlivet.

En handbok handlar inte bara om språk och uttrycksmedel, igenkänningsfaktorer mellan församlingarna, vars gudstjänster kan komma att gestaltas mycket olika, utan den helt avgörande frågan kommer att vara om man kan känna *sakramental* trygghet. Är de ord som används om Gud sanna? Uttrycker handboken vår tro på den Gud som uppenbarar sig som Fadern, Sonen och Anden i sina böner och utsagor? Med tidigare fattade beslut undermineras tryggheten ytterligare. Förkunnar prästen Guds ord, i enlighet med sina prästlöften och förvaltas sakramenten efter Kristi instiftelse med riktigt bröd och vin? Hur gestaltas Kristi verkliga närvaro i mässan? Innehåller handboken sådant som gör oss till en isolerad ö i den världsvida kyrkan?

De sydafrikanske teologen John W. de Gruchy pekar ofta på, att genom historien har människan bytt sina gudar för att det bättre ska passa in på deras önskningsar. Ibland används begreppet *henoteism*. Om *monoteism* betyder tro på *en* gud som du tillber, innebär henoteismen, att du tillber en gud i taget och gör honom till en projektion för dina åsikter om hur han (eller hon) borde vara. Det enda som kan korrigera detta är det Uppenbarade ordet, som det är oss givet, och som kyrkan genom sina ekumeniska koncilier och lärodokument fastställt.

Med ett begrepp som används för att beskriva utvecklingen i kyrkorna i USA har docent Dag Sandahl också i den svenska debatten introducerat begreppet MTD för att beskriva hur *mainline churches* förvandlas till att bli förvaltare av *Moralistic Therapeutic Deism*. Det förändrar i grunden vad kyrkan är, där tron på det Uppenbarade ordet och Guds handlade i Kristus ersätts med en politisk agenda, ett terapeutiskt förhållningsätt och en allmän, diffus gudstro. Detta religionsbyte är inte svårt att känna igen i många av den nya handbokens formuleringar. Beslutet om en ny handbok borde därför egentligen inte överraska oss – det har noga förberetts med stor konsekvens och skicklighet den senaste 20-årsperioden. Nu var tiden mogen.

Med en uppsjö av beslut har Svenska kyrkan successivt omformats de senaste halvsekle. Det har handlat om kontroll av beslutsorganen, prästutbildningen, antagningen av präster,

organisatoriska förändringar, yrkesförbud, befodringsstopp, storpastorat o.s.v. Handboken blir nu kronan på verket.

Hur skall vi nu agera? Många känner sorg och uppgivenhet. Gudstjänstglädjen har underminerats. Några är bättre lottade. De som lever i (eller nära) en församling där kyrkoherden har kunskap och kommer att välja de alternativ som ligger nära eller överensstämmer med Kyrkans bekännelse kan skatta sig lyckliga.

Det finns *glödpunkter* också i Svenska kyrkan, som biskop Biörn Fjärstedt brukar påpeka – men vi vet också hur sårbart allt är. Det behövs inte mycket av t ex personförändringar för att glöden slocknar. Det är inte så konstigt att allt fler nu ställer sig frågan om de ska vara kvar och verka i en kyrka som relativiserar Guds eget uppenbarade ord i sin egen gudstjänstbok. Det handlar inte bara om huvudgudstjänsten utan också de kyrkliga handlingarna, dop, vigsel och begravning.

Nu behöver vi en tid av eftertanke och samråd. Kanske får vi hitta okonventionella lösningar för att överleva i längden – kanske olika lösningar för olika personer och beroende på var vi bor – men så länge vi väljer att vara kvar och är en del av den kyrka som är vårt hem och som har format oss är vårt ansvar och vår kallelse är att fortsatt vara vittnen för den apostoliska tron i Svenska kyrkan och uthålligt och trosvisst *kämpa för den tro som en gång för alla anförtrotts de heliga* (Jud 3)". Kanske får kompletterande gudstjänstgemenskaper vara en del av överlevnadsstrategin och även "rättade" missalen i väntan på kyrkans upprättelse.

Vår kallelse kvarstår, att så länge det går, försöka bevara och rädda det som räddas kan – som en rest som bär fröet till en ny skördetid. Vår kallelse är och förblir *hela* Svenska kyrkans restaurering på den apostoliska grunden och bevara en rännil av de rika andliga källflöden som anförtrotts oss.

MÅ HERREN SKYDDA OCH BEVARA OSS ALLA

Yngve Kalin

Ordförande i Kyrklig samling kring Bibeln och bekännelsen

2017 © Yngve Kalin